

Sygn. akt VII U 716/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2016 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant Emilia Poddebniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 sierpnia 2016 r. w Warszawie

sprawy K. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o odsetki (po rencie)

na skutek odwołania K. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 18 marca 2016 r., znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 18 marca 2016 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu K. L. kwotę 11.777,58 zł (jedenaście tysięcy siedemset siedemdziesiąt siedem złotych pięćdziesiąt osiem groszy) tytułem odsetek za opóźnienie w wypłacie renty z tytułu niezdolności do pracy za okres od 14.06.2011 r. do 31.10.2014 r.

UZASADNIENIE

W dniu 07 kwietnia 2016 r. ubezpieczony **K. L.** złożył do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 18 marca 2016 r., znak: (...), odmawiającej mu prawa do wypłaty odsetek od renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, ustalonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 lipca 2015 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa 1066/14.

W uzasadnieniu odwołania, K. L. podniósł, że organ rentowy odmówił mu przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, albowiem Lekarz Orzecznik ZUS i Komisja Lekarska ZUS niewłaściwie ocenili stan jego zdrowia. Podniósł, że dopiero na mocy wyroku z dnia 23 lipca 2015 r., Sąd Apelacyjny w Warszawie przyznał mu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 14 czerwca 2011 r. do dnia 31 października 2014 r. Odwołujący podkreślił, iż zwłoka w wypłacie świadczenia powstała w związku z nieprawidłowym orzeczeniem lekarzy orzeczników, wobec czego jest winą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, za którą organ ten winien ponosić odpowiedzialność. Odwołujący podkreślił, że wydanie nieprawidłowej decyzji w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy na skutek niewłaściwej oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o to świadczenie, dokonanej przez Lekarza Orzecznika ZUS oraz Komisję Lekarską ZUS, a więc na skutek dokonania niewłaściwych ustaleń faktycznych wiąże się z błędem organu rentowego, powodującym jego odpowiedzialność na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Stwierdził także, że jeżeli organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w wypłacie świadczenia to nie można przyjąć, że ostatnią okolicznością niezbędną do wydania przedmiotowej decyzji był dzień wpływu prawomocnego orzeczenia Sądu II instancji. Odwołujący powołał się przy tym na wyrok Trybunału

Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 r. wydany w sprawie o sygn. P 11/07, w którym Trybunał stwierdził, że okoliczności takie jak błędna interpretacja przepisów, zaniechanie podjęcia określonych działań z urzędu, błędne orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS lub Komisji Lekarskiej ZUS wydane w przedmiocie niezdolności do pracy, dają ubezpieczonemu prawo do żądania wypłaty odsetek od dnia wydania zaskarżonej decyzji, czyli za cały okres postępowania sądowego w sprawie o przyznanie świadczenia. Powołując się na powyższe okoliczności, odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji organu rentowego poprzez przyznanie na jego rzecz prawa do wypłaty odsetek w związku z orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 1066/14 (odwołanie z dnia 14 kwietnia 2016 r. k. 2-3 a.s.)

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 04 maja 2016 r., **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu swojego stanowiska, organ rentowy podkreślił, że wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 1066/14 wpłynął do organu rentowego w dniu 25 sierpnia 2015 r., a zatem dopiero od tej daty należało liczyć 30-dniowy termin, w którym stosowna decyzja powinna zostać wydana, a którego przekroczenie rodziłoby obowiązek wypłaty odsetek przez organ rentowy. Decyzja przyznająca świadczenie została wydana w dniu 08 września 2015 r., a zatem brak jest w ocenie organu rentowego podstaw do wypłaty odsetek dla ubezpieczonego. Dodatkowo organ rentowy wskazał, iż w rozpoznawanej sprawie, organ odwoławczy nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o której mowa w art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W świetle podniesionej argumentacji, organ rentowy uznał, iż decyzja z dnia 18 marca 2016 r. została wydana zgodnie z obowiązującą regulacją prawną, zaś odwołanie K. L., jako całkowicie bezzasadne wino podlegać oddaleniu (odpowiedź na odwołanie z dnia 04 maja 2016 r. k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. L. w okresie od dnia 01 lipca 1996 r. do dnia 31 grudnia 2001 r. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, z powodu astmy oskrzelowej (dokumentacja orzeczniczo-lekarska – załącznik do akt organu rentowego).

W dniu 30 grudnia 2010 r. odwołujący złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W toku postępowania przed organem rentowym, K. L. został uznany za zdolnego do pracy w wyniku, czego decyzją z dnia 14 kwietnia 2011 r., znak: (...) organ rentowy odmówił mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie. W toku postępowania toczącego się pod sygn. akt VII U 690/11, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych: ortopedy, kardiologa, pulmonologa oraz diabetologa. Biegły specjalista z zakresu chorób płuc dr n. med. R. C. w swojej opinii z dnia 28 października 2012 r. stwierdził, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy z przyczyn pneumonologicznych, a niezdolność do pracy powstała w dacie 14 czerwca 2011 r., kiedy wynik spirometrii wykazał obturację ciężkiego stopnia, ulegającą poprawie tylko do stopnia umiarkowanego po leku rozkurczającym oskrzela i niezdolność ta ma charakter okresowy do października 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zakwestionował przedmiotowej opinii, natomiast powołując się na zaistnienie nowych okoliczności po dniu złożenia odwołania, tj. badanie spirometryczne z dnia 14 czerwca 2011 r. wniósł o umorzenie postępowania i przekazanie sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie uchylił zaskarżoną decyzję z dnia 14 kwietnia 2011 r. i przekazał sprawę do rozpoznania organowi rentowemu oraz umorzył postępowanie w sprawie (wniosek z dnia 30 grudnia 2010 r. k. 208-209, orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 23 lutego 2011 r. k. 212-213, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 06 kwietnia 2011 r. k. 214-215, decyzja z dnia 14 kwietnia 2011 r. k. 216-217, odwołanie z dnia 26 maja 2011 r. k. 228-231, postanowienie z dnia 14 czerwca 2011 r. k. 236-237, opinie biegłych k. 242-248, k. 256-259, pismo procesowe z dnia 21 listopada 2012 r. wraz z załącznikiem k. 260-262, postanowienie z dnia 19 grudnia 2012 r. k. 268-269 a.r.).

W związku z uchyleniem decyzji z dnia 14 kwietnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponownie wszczął postępowanie. W wyniku przeprowadzonego postępowania Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 21 marca 2013 r. orzekł, że K. L. nie jest niezdolny do pracy. W związku ze złożonym przez odwołującego sprzeciwem, Komisja

Lekarska ZUS podtrzymała stanowisko Lekarza Orzecznika ZUS, uznając że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy. W konsekwencji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. decyzją z dnia 30 kwietnia 2013 r. odmówił K. L. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 21 marca 2013 r. k. 286-287, sprzeciw k. 290, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 19 kwietnia 2013 r. k. 300-301, decyzja z dnia 30 kwietnia 2013 r. k. 302-303 a.r.).

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego, K. L. złożył odwołanie do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, inicjując tym samym postępowanie odwoławcze w sprawie o sygn. akt VII U 1556/13 (odwołanie z dnia 21 maja 2013 r. k. 2 – akta sprawy o sygn. VII U 1556/13).

Wydając rozstrzygnięcie w sprawie o sygn. akt VII U 1556/13, Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie oparł się na opinii biegłego sądowego z zakresu chorób płuc i alergologii dr n. med. R. C.. Opinię tę Sąd podzielił w całości, uznając ją za rzetelną, jasną, pełną oraz wyczerpująco wyjaśniającą okoliczności, na które została dopuszczona. Sąd Okręgowy zważył, że ww. opinia została wydana w oparciu o przedmiotowe badanie odwołującego, załączoną do akt sprawy dokumentację lekarską i jest wynikiem wieloletniego doświadczenia biegłego. Opinia ta nie została również zakwestionowana przez żadną ze stron postępowania, wobec, czego mogła stanowić podstawę do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie. Na podstawie ww. opinii biegłego sądowego, Sąd Okręgowy uznał, że decyzja organu rentowego jest częściowo prawidłowa. W oparciu o dowód z opinii biegłego pulmonologa z dnia 21 września 2013 r., która powieliła opinię z dnia 28 października 2012 r. wydaną w sprawie o sygn. akt VII U 690/11, Sąd ustalił, że odwołujący choruje na przewlekłą obturacyjną chorobę płuc z istotnym upośledzeniem wentylacji. Powoduje to u niego częściową niezdolność do pracy, która powstała od dnia 14 czerwca 2011 r. do października 2014 r. Sąd Okręgowy nie znalazł przy tym podstaw faktycznych, ani prawnych, aby podważyć tę opinię. Ponadto w sprawie nie pojawiły się żadne nowe okoliczności, które skutkowałyby koniecznością uchylenia decyzji i przekazania sprawy organowi rentowemu do rozpoznania. Sąd Okręgowy zważył również, że sprawa z odwołania K. L. była już przedmiotem badania przez Sąd w postępowaniu toczącym się pod sygn. akt VII U 690/11. Podkreślił, że o ile można uznać, że faktycznie we wskazanej sprawie na etapie postępowania sądowego pojawiły się nowe okoliczności (niezdolność do pracy została bowiem stwierdzona dopiero po dacie wydania opinii), o tyle już nie sposób stwierdzić, że pojawiły się jakieś nowe okoliczności w ramach postępowania prowadzonego aktualnie. Gdyby tak było, to praktycznie żadna sprawa nie mogłaby się zakończyć wydaniem orzeczenia, albowiem odwołujący, którzy pozostają pod stałą opieką lekarską praktycznie zawsze dysponują jakimiś nowymi diagnozami, wynikami badań, czy też aktualną dokumentacją historii choroby. Tym samym – w ocenie Sądu Okręgowego - postępowanie w sprawie o sygn. akt VII U 1556/13 stanowi kontynuację postępowania w sprawie o sygn. akt VII U 690/11.

Z powyższych względów, Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie na mocy wyroku z dnia 24 marca 2014 r. orzekł o zmianie zaskarżonej decyzji z dnia 30 kwietnia 2013 r., znak: (...), poprzez przyznanie na rzecz odwołującego K. L. prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 01 czerwca 2011 r., tj. od miesiąca w którym została stwierdzona niezdolność do pracy do dnia 31 października 2014 r. tj. zgodnie z opinią biegłego sądowego z zakresu pulmonologii, oddalając jednocześnie odwołanie w pozostałym zakresie (wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 24 marca 2014 r. wydany w sprawie o sygn. akt VII U 1556/13 k. 76-81 - akta sprawy o sygn. VII U 1556/13).

Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 marca 2014 r., zaskarżył Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., który w apelacji z dnia 15 kwietnia 2014 r. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania K. L., ewentualnie o uchylenie wyroku i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji. Rozstrzygnięciu Sądu Okręgowego, organ rentowy zarzucił naruszenie art. 57 ust. 1 pkt. 1 w związku z art. 100 ust. 1 i art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez przyznanie na rzecz odwołującego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od daty wcześniejszej niż od dnia, w którym powstała niezdolność ubezpieczonego do pracy (apelacja z dnia 15 kwietnia 2014 r. k. 85-86 - akta sprawy o sygn. VII U 1556/13).

Wyrokiem z dnia 23 lipca 2015 r., Sąd Apelacyjny w Warszawie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, zmienił zaskarżony wyrok Sądu I instancji tylko w ten sposób, że przyznał K. L. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 14 czerwca 2011 r. do dnia 31 października 2014 r., oddalając odwołanie w pozostałym zakresie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 lipca 2015 r. wydany w sprawie o sygn. akt III AUa 1066/14 k. 111 - akta sprawy o sygn. VII U 1556/13).

W wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 23 lipca 2015 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wydał w dniu 08 września 2015 r. decyzję, znak: (...), mocą, której przyznał odwołującemu K. L. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 14 czerwca 2011 r., tj. od daty określonej w wyroku Sądu, do dnia 31 października 2014 r. W związku z powyższym wnioskiem z dnia 17 września 2015 r., odwołujący zwrócił się do organu rentowego o wypłatę ww. świadczenia. Jednocześnie w dniu 23 września 2015 r. K. L. zwrócił się do organu rentowego z wnioskiem o wypłatę na jego rzecz odsetek od przyznanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego świadczenia rentowego za okres od dnia 14 czerwca 2011 r. do dnia 30 października 2014 r. (decyzja z dnia 08 września 2015 r., znak:(...), k. 385-387, wniosek z dnia 17 września 2015 r. k. 389-390, odwołanie z dnia 23 września 2015 r. k. 395 a.r.).

Na mocy decyzji z dnia 18 marca 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., odmówił ubezpieczonemu prawa do wypłaty odsetek od renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, ustalonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 lipca 2015 r. W uzasadnieniu ww. decyzji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie, III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 1066/14 wpłynął do organu rentowego w dniu 25 sierpnia 2015 r., a zatem dopiero od tej daty należało liczyć 30-dniowy termin, w którym stosowna decyzja powinna zostać wydana, a którego przekroczenie rodziłoby obowiązek wypłaty odsetek przez organ rentowy. Decyzja przyznająca świadczenie została natomiast wydana w dniu 08 września 2015 r., a zatem brak jest w ocenie organu rentowego podstaw do wypłaty odsetek dla ubezpieczonego. Dodatkowo organ rentowy zaznaczył, że w rozpoznawanej sprawie, organ odwoławczy nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o której mowa w art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wobec powyższego, nie ponosi on odpowiedzialności za opóźnienie w wypłacie świadczenia (decyzja z dnia 18 marca 2016 r., znak: (...), k. 407 a.r.).

Od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego, K. L. złożył odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 07 kwietnia 2016 r. k. 2-3 a.s.).

W toku postępowania sądowego, zarządzeniem z dnia 03 czerwca 2016 r, Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie zobowiązał organ rentowy do hipotetycznego wyliczenia w terminie 7 dni kwoty odsetek należnych odwołującemu z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia. W odpowiedzi na powyższe zobowiązanie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., w piśmie procesowym z dnia 14 czerwca 2016 r. przedstawił hipotetyczne wyliczenie kwot odsetek należnych odwołującemu z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia rentowego za okres od dnia 21 maja 2013 r. do dnia 16 września 2015 r., wskazując na ich łączną kwotę w wysokości 11.777,58 zł. Ustosunkowując się do powyższego pisma organu rentowego, na rozprawie w dniu 17 sierpnia 2016 r. odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie na jego rzecz prawa do odsetek w kwocie wyliczonej przez organ rentowy w treści ww. pisma procesowego, tj. w kwocie 11.777,58 zł (zarządzenie z dnia 03 czerwca 2016 r. k. 11, pismo procesowe z dnia 14 czerwca 2016 r. wraz z załącznikiem k. 14-16, protokół rozprawy z dnia 17 sierpnia 2016 r. k. 31-32, k. 33 a.s.).

Powyższy stan faktyczny, Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumentację z akt rentowych odwołującego K. L., dokumentację akt niniejszej sprawy oraz akt sprawy rozpoznanej przez Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie pod sygnaturą akt VII U 1556/13. Dowody w postaci dokumentacji z akt rentowych oraz z akt postępowań sądowych korespondowały ze sobą i stanowiły spójny materiał dowodowy w sprawie. W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał stanowił zatem wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. L. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 18 marca 2016 r., znak: (...), jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 85 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.), jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego, przy czym nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności. Z kolei stosownie do przepisu art. 118 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3. Zgodnie z ust. 1a wskazanego przepisu w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego, za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wypływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Podkreślenia wymaga nadto, że w myśl ust. 2 powyższego przepisu, jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ustępie 1. Jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia, za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności, o której mowa w ust. 1, uważa się datę końcową dodatkowego terminu do przedstawienia niezbędnych dowodów, wyznaczonego przez organ rentowy albo datę przedstawienia tych dowodów (art. 118 ust. 3).

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ rentowy wskazał, że brak jest podstaw do wypłaty odsetek za opóźnienie w wypłacie renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, gdyż decyzja o ustaleniu renty, uwzględniająca prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego, została wydana w dniu 08 września 2015 r., tj. w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności, za którą uznać należy dzień wpływu do organu rentowego prawomocnego wyroku Sądu II instancji. Organ rentowy wskazał w tym zakresie na dyspozycję przepisu art. 118 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podnosząc, że wykonanie wyroku Sądu Apelacyjnego nastąpiło w ustawowym terminie, co uzasadnia brak podstaw do wypłaty odsetek za opóźnienie w ustaleniu wysokości świadczenia. Dodatkowo organ rentowy zaznaczył, że w rozpoznawanej sprawie, organ odwoławczy nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w niniejszej sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego, nie można zgodzić się ze stanowiskiem organu rentowego, że fakt zachowania 30-dniowego terminu, o którym mowa w powyższym uregulowaniu świadczy o tym, że organ rentowy nie ponosi jakiegokolwiek odpowiedzialności za opóźnienie w wypłacie świadczenia.

Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 września 2007 r., sygn. akt P 11/07, 30-dniowy termin określony w art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych powinien być liczony od dnia doręczenia wyroku sądu tylko wtedy, gdy ustalenie prawa do świadczenia dopiero w postępowaniu sądowym nie było następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność organ rentowy. W przeciwnym wypadku, gdy opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia było spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy (w tym błędne orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS lub Komisji Lekarskiej ZUS w sprawie niezdolności do pracy), termin ten będzie liczony od dnia, w którym organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był ustalić prawo do świadczenia. Jak wywiódł Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 21 czerwca 2012 r., III UK 110/11, wydanie orzeczenia w przedmiocie niezdolności do pracy oraz jego kontrola dokonywana przez głównego lekarza orzecznika oddziału, stanowią niezbędne etapy postępowania prowadzonego przez organ rentowy w sprawach o świadczenia rentowe. Ponadto, zarówno lekarz orzecznik, jak i główny lekarz orzecznik oddziału, działają w ramach organu rentowego. Jeżeli zatem wydanie nieprawidłowej decyzji

w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy byłoby następstwem niewłaściwej oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o to świadczenie, dokonanej przez lekarza orzecznika lub głównego lekarza orzecznika oddziału, a więc następstwem niewłaściwych ustaleń faktycznych, to błąd taki należy uznać za błąd organu rentowego, powodujący jego odpowiedzialność na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Wobec tego organ rentowy musi zapłacić odsetki od nieprzyznanego w terminie świadczenia, jeżeli sąd przyznał prawo do niego na podstawie dokumentów już znanych zakładowi.

W niniejszej sprawie okolicznością niezbędną do wydania decyzji z dnia 30 kwietnia 2013 r. było dokonanie oceny stanu zdrowia ubezpieczonego. W świetle powołanych wyżej przepisów oraz stanowiska judykatury stwierdzić należy, że dla odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych istotnym jest zatem, czy organ rentowy dysponował informacjami, które umożliwiłyby mu dokonanie prawidłowej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego jeszcze na etapie postępowania przed organem, innymi słowy - czy istniały przeszkody, aby Lekarz Orzecznik ZUS oraz Komisja Lekarska ZUS wydali orzeczenie o niezdolności do pracy ubezpieczonego K. L..

W ocenie Sądu Okręgowego, biegli sądowi lekarze, sporządzający opinie w sprawie z odwołania ubezpieczonego prowadzonej pod sygn. akt VII U 1556/13, opiniowali na podstawie tych samych dokumentów, co Lekarz Orzecznik ZUS oraz Komisja Lekarska ZUS. Ubezpieczony od czasu wydania orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 19 kwietnia 2013 r., stanowiącego podstawę wydania decyzji z dnia 30 kwietnia 2013 r. nie przedłożył żadnej dodatkowej dokumentacji medycznej. Niemniej jednak biegły sądowy specjalista z zakresu chorób płuc dr n. med. R. C. w swojej opinii z dnia 21 września 2013 r., doszedł do odmiennych wniosków, aniżeli Lekarz Orzecznik ZUS i Komisja Lekarska ZUS stwierdzając, że od dnia 14 czerwca 2011 r. do dnia 31 października 2014 r. ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy. Wskazać należy, że już na gruncie postępowania toczącego się w sprawie o sygn. akt VII U 690/11 z odwołania K. L. od decyzji organu rentowego z dnia 14 kwietnia 2011 r., biegły sądowy z zakresu chorób płuc dr n. med. R. C. wydał w dniu 28 października 2012 r. opinię, w której stwierdził, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy na okres od dnia 01 czerwca 2011 r. do dnia 31 października 2014 r. Tamto postępowanie zostało co prawda umorzone z uwagi na nową okoliczność w sprawie, na którą powoływał się organ rentowy, a mianowicie wynik badania spirometrycznego, który wykazał u odwołującego obturację ciężkiego stopnia, ulegającą poprawie tylko do stopnia umiarkowanego po leku rozkurczającym oskrzela. Wskazać jednak należy, że późniejsza opinia wydana w dniu 21 września 2013 r. przez tego samego specjalistę z zakresu chorób płuc dr n. med. R. C. na gruncie postępowania, toczącego się w sprawie o sygn. akt VII U 1556/13 stanowiła w zasadzie powielenie opinii z dnia 28 października 2012 r., wydanej w sprawie o sygn. akt VII U 690/11, albowiem biegły wskazał, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy na okres od dnia 14 czerwca 2011 r. do października 2014 r. Jedyna różnica dotyczyła daty początkowej powstania u odwołującego częściowej niezdolności do pracy i w tym tylko zakresie Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 23 lipca 2015 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 24 marca 2014 r., przyznając ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 14 czerwca 2011 r. do dnia 31 października 2014 r. zgodnie z opinią biegłego sądowego z zakresu pulmonologii z dnia 21 września 2013 r. W tych okolicznościach, zarówno ustalenia Lekarza Orzecznika ZUS, jak i Komisji Lekarskiej ZUS w przedmiocie zdolności K. L. do pracy okazały się błędne. Jak już wskazano, biegły sądowy, wydając opinię w sprawie o sygn. akt VII U 1556/13, na podstawie tych samych okoliczności oraz po przeprowadzeniu - tak samo jak w postępowaniu przed organem rentowym - badania ubezpieczonego ustalił, że jest on częściowo niezdolny do pracy na okres od dnia 14 czerwca 2011 r. do dnia 31 października 2014 r. Tym samym Sąd Okręgowy stwierdził, że organ rentowy wydał wadliwą decyzję, odmawiając ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, gdy możliwe było wydanie decyzji zgodnej z prawem, gdyby tylko Komisja Lekarska ZUS prawidłowo ustaliła stan zdrowia ubezpieczonego. Powyższe oznacza, że opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność.

Wskazać również należy, że – wbrew twierdzeniom organu rentowego – brak orzeczenia w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 lipca 2015 r. o kwestii odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie zamyka ubezpieczonemu drogi do późniejszego dochodzenia odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia. Obecnie jest już utrwalone orzecznictwo sądowe wskazujące, że brak orzeczenia w przedmiocie odpowiedzialności zakładu

ubezpieczeń nie przesądza o tym, że ZUS nie ponosi odpowiedzialności, świadczy jedynie, co najwyżej o tym, że strona nie zgłosiła żądania w tej kwestii. W razie wystąpienia o odsetki po wykonaniu wyroku przyznającego świadczenia konieczne jest zatem ustalenie z jakich przyczyn doszło do opóźnienia w wypłacie świadczenia. Ocena odnośnie tego, która ze stron postępowania odpowiada za opóźnienie w wypłacie świadczenia rentowego w danej sprawie powinna być wyprowadzona z uwzględnieniem całokształtu okoliczności sprawy, gdyż obowiązki stron zależą od przedmiotu sporu w konkretnej sprawie oraz od tego, na której ze stron spoczywa ciężar wykazania okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy. W sytuacji gdy przedmiotem sporu jest prawo do renty i jedyną sporną okolicznością jest ocena stanu zdrowia, zaś ubezpieczony przedstawia pełną dokumentację medyczną, to ewentualny błąd w ocenie medycznej obciąża organ rentowy, a nie ubezpieczonego. Wspomniane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wprawdzie nie precyzuje sytuacji, za jakie odpowiada organ, ale jest to zrozumiałe z uwagi na wielość i różnorodność spraw ubezpieczeniowych. Z treści uzasadnienia wynika jednak wyraźnie, że w odniesieniu do spraw związanych z orzekaniem medycznym utrwalone jest orzecznictwo, iż to organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieprawidłowe orzeczenie wydane przez Lekarza Orzecznika ZUS lub Komisję Lekarską ZUS. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie organ rentowy miał możliwość wydania prawidłowej decyzji o przyznaniu renty, gdyby dokonano prawidłowej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego K. L.

Sąd Okręgowy zważył, że organ rentowy na mocy art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, będzie zobowiązany do wypłaty odsetek od świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Odsetki te należne są od daty wymagalności świadczenia za poszczególne miesiące do dnia zapłaty. Sąd miał przy tym na uwadze, że w niniejszej sprawie nie była kwestionowana wysokość należnych odwołującemu odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia rentowego, lecz sama konieczność ich wypłaty przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, która to kwestia została rozstrzygnięta w tym postępowaniu. Na rozprawie w dniu 17 sierpnia 2016 r. odwołujący wniósł bowiem o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie na jego rzecz prawa do odsetek w kwocie wyliczonej przez organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 14 czerwca 2016 r., tj. w kwocie 11.777,58 zł.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń II Oddział w W. z dnia 18 marca 2016 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznał odwołującemu K. L. kwotę w wysokości 11.777,58 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wypłacie renty z tytułu niezdolności do pracy za okres od dnia 14 czerwca 2011 r. do dnia 31 października 2014 r., o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)